

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

Achtentwintigste zondag door het jaar

Jesaja 25, 6-10a • Psalm 23 • Brief aan de Filippijzen 4, 12-14.19-20 • Matteüs 22, 1-14

Het feest gaat door

DE PARABEL in de evangeliëlezing gaat over een feestmaal dat, na heel wat hindernissen en tegenwerking, uiteindelijk toch doorgaat. Lang van tevoren nodigt de koning zijn gasten uit voor het bruiloftsfeest van zijn zoon. Zij kunnen zich dus tijdig vrijmaken – „maar zij wilden niet komen”, horen wij al in het begin van het verhaal. Als alles klaar is voor het feestmaal, herhaalt de koning zijn uitnodiging. Maar de gasten gaan onbekommerd hun eigen wegen, en de dienaars die de uitnodiging hadden overgebracht, worden zelfs mishandeld en vermoord.

Nu last de koning een strafexpeditie in, en vervolgens stuurt hij voor de derde keer dienaren op pad. Ze moeten nu iedereen uitnodigen die ze op straat tegenkomen, en dat doen ze ook. Ze brengen alle mensen mee die ze aantreffen, „slechten zowel als goeden”. Deze laatste woorden bereiden ons voor op het laatste deel van de parabel. Een van die ‘slechten’, een man zonder bruiloftskleed, wordt door de koning eruit gegooid in de duisternis, waar „geween zal zijn en tandengeknars”. Die uitdrukking verwijst naar het laatste oordeel en de eeuwige straf (zie Matteüs 8, 12; 13, 42.50; 24, 51; 25, 30).

Deze parabel roept ongetwijfeld vragen op. Hoe kon die man, die onvoorbereid van straat naar binnen was gehaald, een bruiloftskleed aanhebben? En waarom al dat geweld? De dienaars van de koning worden mishandeld en gedood, de koning neemt wraak, laat de moordenaars ombrengen en hun stad in brand steken... Om dat te begrijpen, moeten we naar de context kijken waarin Matteüs deze parabel plaatst, en ons inleven in de tijd waarin hij zijn evangelie schreef. De parabel hangt nauw samen met de twee voorgaande, die we de vorige zondagen lazen, over de twee zonen en over de misdadige wijnbouwers. Jezus vertelt al die parabellen terwijl Hij in de tempel een debat voert met de hogepriesters en de oudsten. Het conflict wordt nijpend. Jezus verwijt de joodse leiders hun ongeloof. De overeenkomst met de voorafgaande parabel over de misdadige wijnbouwers is opvallend. Ook daar werden de dienaars „vastgegrepen, mishandeld en gedood” en is sprake van een strafexpeditie vanwege de eigenaar van de wijngaard. Nieuw in de parabel van deze zondag is dat de koning de deuren van de bruiloftszaal wijd opent, zodat werkelijk iedereen naar binnen kan.

Zoals de vorige geeft ook deze parabel een overzicht van de geschiedenis van het godsvolk, nu met andere accenten. Met de eerste groep dienaren worden de profeten van het Oude Testament bedoeld: zij werden afgewezen. De tweede groep zijn de volgelingen van Jezus: toen Matteüs zijn evangelie schreef, waren verscheidene van hen al de marteldood gestorven. Dat de stad in brand gestoken wordt, is hoogstwaarschijnlijk een zinspeling op de verwoesting van Jeruzalem door de Romeinse legers in het jaar 70.

Uiteindelijk wordt de deur opengezet voor allen: Jezus' blijde boodschap is immers bestemd voor alle volkeren. Maar bij het laatste oordeel zal nagegaan worden of men wel volgens die boodschap heeft geleefd. De goeden zullen gescheiden worden van de slechten. Het eruit gooien van de man zonder bruiloftskleed verwijst naar dat oordeel. Matteüs laat Jezus hier spreken, over de hoofden van de hogepriesters en oudsten van het volk heen, tot zijn volgelingen uit latere tijden. „Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.” Dat men geroepen is, betekent nog niet dat men ook automatisch gered wordt. Men moet ook leven volgens zijn roeping.

De moeilijkheden van de parabel mogen ons niet uit het oog doen verliezen dat hij uiteindelijk een blijde boodschap brengt. Die wordt onderstreept door de eerste lezing en door de antwoordpsalm. In de eerste lezing beschrijft de profeet het feestmaal dat God aanricht voor alle volken. Dat betekent meteen het einde van alle droefheid, gesymboliseerd door het scheuren van het rouwkleed dat de wereld bedekt. In het koninkrijk van God is geen plaats meer voor de dood. In de antwoordpsalm bezingt de psalmist zijn vertrouwen in de Eeuwige, die hem langs veilige paden leidt en hem in zijn huis gastvrij aan tafel nodigt. Het feest *gaat* door – maar laten wij ons dan ook gedragen als waardige genodigden.

PAUL KEVERS

ACHTENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR
12 oktober 2008

Eerste lezing *Jesaja 25, 6-10a*

In die dagen zal de Heer van de hemelse machten op de berg Sion voor alle volken een maaltijd aanrichten, een maaltijd van vette spijzen en van belegen wijnen, een maaltijd van vette, mergrijke spijzen en van geklaarde, belegen wijnen. Op deze berg zal Hij de sluier verscheuren die ligt over alle volkeren, en het floers dat alle naties bedekt. Hij zal de dood voor eeuwig vernietigen en van alle aangezichten zal Hij, de Heer, de tranen wissen. Hij zal de smaad van zijn volk wegnemen van de gehele aarde. Ja, zo heeft de Heer het besloten!

Op die dag zal men zeggen: „Dat is onze God, op wie wij hoopten: Hij heeft ons gered! Dat is de Heer, op wie wij vertrouwden: laat ons jubelen en ons verheugen om de redding, die Hij ons gebracht heeft! Ja, de hand van de Heer zal rusten op deze berg.”

lezing *Brief aan de Filippenzen 4, 12-14.19-20*

Broeders en zusters,

Ik weet wat armoede is, ik weet wat overvloed is. Ik ben volledig ingewijd; ik kan volop eten en ik kan honger lijden, ik ben vertrouwd met overvloed en met gebrek. Alles vermag ik in Hem die mij kracht geeft. Toch hebt gij er goed aan gedaan mij te helpen in mijn moeilijkheden.

Mijn God zal met goddelijke rijkdom in al uw noden voorzien door u de heerlijkheid te schenken in Christus Jezus. Aan onze God en Vader zij de eer in de eeuwen der eeuwen! Amen.

Evangelie *Matteüs 22, 1-14*

In die tijd nam Jezus het woord en sprak opnieuw in gelijkenissen tot de hogepriesters en oudsten van het volk. Hij zei:

„Het Rijk der hemelen lijkt op een koning die een bruiloftsfeest gaf voor zijn zoon. Hij stuurde zijn dienaars uit om allen te roepen die hij tot de bruiloft had uitgenodigd, maar zij wilden niet komen.”

„Daarop zond hij andere dienaars met de opdracht: ‘Zegt aan de genodigden: ‘Zie ik heb mijn maaltijd klaar, mijn ossen en het gemeste vee zijn geslacht; alles staat gereed. Komt dus naar de bruiloft.’ Maar zonder er zich om te bekommeren, gingen zij weg, de een naar zijn akker, de ander naar zijn zaken. De overigen grepen zijn dienaars vast, mishandelden en doodden hen.”

„Nu ontstak de koning in toorn, stuurde zijn troepen en liet de moordenaars ombrengen en hun stad in brand steken. Toen sprak hij tot zijn dienaars: ‘Het bruiloftsmaal staat klaar, maar de genodigden waren het niet waard. Gaat dus naar de drukke verkeerswegen en nodigt wie ge er maar vindt, tot de bruiloft.’ Zijn dienaars gingen naar de wegen en brachten allen mee die zij er aantroffen, slechten zowel als goeden, en de bruiloftszaal liep vol met gasten.”

„Toen nu de koning binnenkwam om de aanliggenden te bezoeken, merkte hij daar iemand op die niet voor een bruiloft gekleed was. En hij sprak tot hem: ‘Vriend, hoe zijt gij hier binnengekomen zonder bruiloftskleed?’ Maar de man bleef het antwoord schuldig. Toen sprak de koning tot de bedienden: ‘Bindt hem aan handen en voeten en werpt hem buiten in de duisternis. Daar zal geween zijn en tandengeknars’.”

„Velen zijn geroepen maar weinigen uitverkoren.”